

ЕНЕРГИЙНИ ПОМОЩИ ЗА БЕДНИ ИЛИ ИЗГАРЯНЕ НА ПАРИ И ЗДРАВЕ

НАЙ-ДОБРОТО РЕШЕНИЕ НА ПРОБЛЕМА С ЕНЕРГИЙНАТА БЕДНОСТ Е
ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ

www.zazemiata.org **За Земята**
Приятели на Земята България

ЕКОЛОГИЧНО СДРУЖЕНИЕ „ЗА ЗЕМЯТА“ ОТ ГОДИНИ ПОДПОМАГА ПРОЦЕСИТЕ, СВЪРЗАНИ С ПОДОБРЯВАНЕ НА КЛИМАТИЧНИТЕ ПОЛИТИКИ В БЪЛГАРИЯ. КАКТО СТАНА ЯСНО ОТ ПОСТИГНАТОТО СПОРАЗУМЕНИЕ НА ПРЕГОВОРИТЕ НА ООН ЗА КЛИМАТА (COP 21) В ПАРИЖ, ВЯРНАТА ПОСОКА Е СЪХРАНЯВАНЕ НА РЕСУРСИТЕ НА ПЛАНЕТАТА ЧРЕЗ ПРЕМИНАВАНЕ КЪМ НИСКОВЪГЛЕРОДНА ИКОНОМИКА.

ДАВАНЕ НА ПРИОРИТЕТ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ И ЗЕЛЕНАТА ЕНЕРГИЯ ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ

В нашата страна това няма как да се случи, ако не се прекратят субсидиите за замърсяващата въглищна индустрия. Ясно е за всички, че въгледобивната индустрия у нас е със затихващи функции в средносрочен план. Енергетиката следва да се развива в посока на внедряване на мерки за повишаване на енергийната ефективност и развитие на ВЕИ сектора, като особено внимание трябва да бъде отделено на малките децентрализирани инсталации, както и на достъпа на отделните домакинства до тях.

Проблемът с енергийната бедност е сред най-сериозните в цяла Европа и няма как да бъде решен без реформиране на енергийния сектор.

Проучване на състоянието на енергийната бедност в ЕС за 2015 г. показва, че над **54 млн. души (11% от населението на ЕС) могат да се определят като енергийно бедни**. Домакинствата не са в състояние да отопляват адекватно домовете си на достъпна цена.

Съгласно Третия енергиен пакет на ЕС гържавите-членки трябва да идентифицират уязвимите потребители и да въведат мерки, които облекчават ситуацията им в посока преодоляване на енергийната бедност.

По данни на Евростат (2014) **32,9% от населението на България има проблем да поддържа достатъчен топлинен комфорт в домовете си**.

Това поставя нашата страна на първо място в ЕС-28 по показателя за брой енергийно бедни, с над три пъти увеличение над средното ниво за ЕС.

Резултатите от преброяването от 2011 г. показаха че близо 54% от обитаемите жилища в страната използват гърва и въглища като основен източник на енергия, докато в селата този процент е 95,2%. Българските домакинства използват несъразмерно големи количества гърва и въглища за готвене и отопление в сравнение с домакинствата от ЕС.

Според „Партньорски договор за новия програмен период на ЕС 2014-2020“ около 40% от сградите в България се отопляват с електроенергия, при среден процент за Европа от 11%. Това е огромно разхищение на ресурси и енергия.

Ценовата политика на поддържане на изкуствено ниски цени на електроенергията са направили домакинствата в градовете прекалено зависими от електроотоплението.

Оттук промените в цените на електроенергията имат много по голямо и негативно влияние върху енергийната бедност на домакинствата. Изправени сме пред избора: евтин ток за всички, или пазарна цена със защита за бедните.

Енергийната сигурност и енергийната бедност са неразривно свързани с националната сигурност. Съвсем правилно в приетата през 2011 г. „Стратегия за национална сигурност“ енергийната бедност е посочена като една от основните заплахи за националната сигурност на страната.

Към настоящия момент близо 276 хиляди лица и семейства се ползват от помощите за отопление, съгласно Закона за социално подпомагане.

Чрез „Наредба за целево подпомагане на домакинствата с ниски доходи при ползване на енергия и горива за битови нужди“ се определят условията и редът за целево подпомагане на домакинствата с ниски доходи при заплащане на увеличените разходи в резултат на изменението на цените на електрическата и топлинната енергия и горивата, ползвани за битови нужди. Подпомагането при ползване на енергия и други горива за битови нужди се извършва диференцирано в зависимост от доходите на домакинството; нормативите за минимални месечни енергийни потребности по сезони и размери на жилищата.

Домакинствата, които използват за отопление въглища или други горива, могат да ползват в натура полагащата им се помощ за целия шестмесечен период на отоплителния сезон.

Всяка година бюджетът харчи по 85 милиона лева за тяхното подпомагане, без да има програма за намаляване на броя на нуждаещите се чрез отпуснатите средства. Получава се омагьосан кръг, едни и същи лица и семейства години наред получават енергийни помощи без да имат реална подкрепа да излязат от програмата за подпомагане и да подобрят качеството си на живот. Те получават помощите си в пари или твърдо гориво, което изгарят в стари и нискоефективни печки.

Отрицателен аспект на съществуващата схема за енергийно подпомагане, а именно „Целевата помощ за отопление“ е, че немалка част от средствата се предоставят за директно закупуване и използване на нискокачествени въглища и брикети с високо съдържание на влага, изгаряни в печки с ниско КПД. Категорично можем да заявим, че отрицателен ефект на съществуващите механизми за подпомагане е прекомерното замърсяване с фини прахови частици от битовото отопление, което застрашава и влошава здравето на всички жители.

Ясно е, че по тази схема на подпомагане не се намалява броя на енергийно бедните и не им се дава възможност да излязат от тази категория.

Въпреки че са насочени към подпомагане на потребителите, субсидиите насърчават прекомерното потребление на енергия, изкуствено насърчават енергоемки и вредни за здравето на хората индустрии, ускоряват изчерпването на природните ресурси.

Не е случаен факта че от първите пет града по замърсеност на въздуха в ЕС, 4 са български. А според класацията на Световната здравна организация, България е на второ място в света по смъртни случаи на глава от населението заради мръсен въздух. Оказва се че със средства от бюджета, давани за енергийни помощи, българските правителства подпомагат „лидерството“ ни в подобни черни класации.

В НАРЕДБА N РД-07-5 ОТ 16 МАЙ 2008 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОТПУСКАНЕ

НА ЦЕЛЕВА ПОМОЩ ЗА ОТОПЛЕНИЕ

се предвижда, че целевата помощ се отпуска за отопление, но не се предвижда възможност за отпускане на целева помощ за заплащане на топлоизолация на жилището или поне на едно помещение от жилището на декларатора.

Също така в наредбата не се прави разлика при подпомагането на граждани, използващи твърдо гориво – източник на локално замърсяване на въздуха и на заболявания от една страна, и от друга страна по-чисти горива или нямащи толкова силно локално въздействие горива, каквито са електроенергията и природния газ. По този начин в уредбата за социално подпомагане липсват каквито и да било мерки за намаляване на количеството на използваната енергия за отопление и за намаляване на замърсяването при отопление с твърдо гориво, без да се прави компромис в комфорта на подпомаганото лице

Все по-ясно се наложи необходимостта от промяна в тази неработеща в интерес на уязвимите групи наредба.

В края на 2015-та година бе създадена работна група с експерти от дирекция „Вътрешен енергиен пазар“ към ЕК, от Министерството на енергетиката, от Министерството на труда и социалната политика и от Комисията за енергийно и водно регулиране. Резултат от тяхната работа е новата дефиниция, според която „уязвими клиенти“ са битови клиенти, в чиито обекти, снабдявани с електрическа енергия, живеят лица, които поради възраст, здравословно състояние или доход са в риск от социално изключване във връзка със снабдяването и потреблението на електрическа енергия и се ползват от мерки за социална защита, за осигуряване на необходимите им доставки на електрическа енергия.

През май 2016 г. правителството се зае с разширяването на енергийната защита на социално слабите за период от пет години до пълното либерализиране на електроенергийния ни пазар.

Изработен беше „МЕХАНИЗЪМ ЗА ЗАЩИТА НА УЯЗВИМИТЕ КЛИЕНТИ В УСЛОВИЯТА НА ПЪЛНА ЛИБЕРАЛИЗАЦИЯ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЙНИЯ ПАЗАР“.

Според правителствените експерти около 2,2 милиона българи, или малко повече от 30 на сто от населението, трудно ще плащат сами сметките си за ток, след като бъде либерализиран енергийният пазар у нас. Те в момента попадат в категорията „енергийно бедни“ и ще имат право на социално подпомагане. Правителството смята че процесът по пълна либерализация на електроенергийния пазар у нас е един от основните му приоритети, който ще стабилизира сектор „Енергетика“ в дългосрочен план. Предвижда се преминаването от регулирани към свободни цени на електроенергия да е успешно при гарантирана защита на уязвимите клиенти. Идентифицирането на уязвимите клиенти и осигуряването на базовите им нужди от електроенергия ще бъде възможно чрез механизъм за намаляване на енергийната бедност.

Според анализите на правителството, дефинираната група от уязвими клиенти са: лица над 70-годишна възраст, живеещи сами и получаващи доход само от пенсии до размера на определената линия на бедност в страната за съответната година, лица с над 90 на сто намалена работоспособност, с определена чужда помощ, семейства с деца с увреждания, с определена чужда помощ и лица и семейства, получаващи целеви помощи за отопление по реда на Закона за социално подпомагане. Разработените мерки за защита на уязвимите клиенти в България, се делят на финансови, нефинансови и дългосрочни. Съгласно тях се очаква групата на уязвимите клиенти да включва приблизително към 1,1 млн. души или около 14% от населението. За пример този процент в Румъния е около 12%. Въвеждането на социална тарифа ще е временна мярка, която предвижда до 100 кВтч на месец за домакинство, което ползва услугите на централно топлоснабдяване или природен газ за подгряване на вода за битови нужди, или до 150 кВтч. за лице/домакинство, ползващо ел. бойлер за топла вода, извън нуждите за отопление. Според механизма за определяне на социалната тарифа помощта ще покрива приблизително 70% от цената на електроенергията, което представлява около 33% от крайната сметка на уязвимите клиенти.

Сега социално слабите трябва да кандидатстват за енергийно подпомагане по своя инициатива. След либерализацията държавата ще е длъжна да определи кои ще получава енергийни помощи без нуждаещите се да кандидатстват за тях, това е една голяма промяна в механизма за подпомагане на уязвимите семейства.

Създаването на регистър на уязвимите клиенти, на които не би могло да се спира електроенергията, поради здравословно състояние, забрана за преустановяване електроснабдяването през зимния период и възможност за реструктуриране на дълговете са част от разработените нефинансови мерки. Друга част от предвидените нефинансови мерки са провеждането на информационни кампании, онлайн платформи, както и създаването на етичен кодекс, който да разпише правила за добро поведение на доставчиците във връзка със снабдяването на електрическа енергия.

Добре е, че с новата дефиниция за енергийна бедност повече нуждаещи се лица и семейства ще бъдат подпомогани, но според нас тези мерки отново са недостатъчни няма да доведат до решаване на проблема с намаляване на енергийната бедност. В мерките липсват устойчиви решения за постепенно решаване на проблема, за трайно намаляване на броя на нуждаещите се.

Необходимо е да се предостави възможност на уязвимите лица и домакинства трайно да намалят своето енергийно потребление, защото проблема е преди всичко социален. Тези хора са социално слаби, а не само енергийно бедни, затова е необходимо към решаването на проблема да се подходи в сътрудничество с отговорните институции: министерствата на икономиката, на енергетиката, МТСП, Агенцията за социално подпомагане, общините и други институции.

Ниските доходи, ниската енергийна ефективност на сградите в страната, в съчетание с непрекъснато нарастващите цени на енергията са основни фактори за наличието на толкова голям брой енергийно бедни домакинства.

По тази причина пряката енергийна субсидия не решава трайно проблема, не дава възможност на социално слабите сами да участват в решаването на този проблем. Предоставянето директно на възлища за отопление е явна държавна помощ за губещата и останала в миналото възлищна индустрия, както и за нанесените от нея екологични и здравни щети.

България е страната с най-висок климатичен интензитет на енергийно потребление в Европа, енергетиката ни емитура най-много парникови газове на единица енергийно потребление.

Необходими са мерки за саниране и енергийно обновяване на сградите, както и за промяна в начините на отопление. Добър резултат очакваме да се получи от правителствената програма за безвъзмездно саниране на многофамилните сгради, особено ако тя бъде продължена и обхване по-голям брой домакинства, както и ако се даде възможност на хората да участват със свои средства в нея и в контролирането на качеството на изпълнение.

- » Препоръчваме използване само на сертифицирани горива за отопление на уязвимите домакинства, на които се предоставят енергийни помощи. Промяна трябва да има и чрез предоставяне на възможност на енергийно бедните да избират, да получават подкрепа за енергийно ефективни мерки за домовете си чрез топлоизолация, подпомагане при закупуване на съвременни, високо ефективни печки, произведени от български фирми, които ще намалят замърсяването на въздуха и другите негативни ефекти. Финансово насърчаване за изграждането на малки и квартални отоплителни котелни за топлоснабдяване на групи жилищни сгради, подкрепа за създаване на енергийни кооперативи по места.
- » За да имат траен ефект мерките за подпомагане на енергийно бедните е необходимо да се подпомагат домакинствата чрез закупуване на ефективни системи за отопление, използващи по-чисти горива – високоефективни котли на биомаса, високоефективни термопомпи, рекуператори, които оползотворяват отпадна топлина. Такива системи се произвеждат и от български фирми, имат много добро качество и използването им в програмите за енергийни помощи ще създаде много нови работни места, освен че ще подобри реално качеството на живот на хората.

- » Ще има добър резултат, ако се предвиди изрично възможността при отпускане на целева помощ за отопление, за заплащане на вътрешна топлоизолация на поне едно помещение от жилището на декларатора-молител. Тази мярка реално ще намали консумацията на енергия и разходите на нуждаещите се енергийно бедни.
- » Съчетаването на по-ефективни отоплителни системи и саниране на жилищата на уязвимите групи ще позволи много по-ефективно използване на средствата за подпомагане на енергийно бедните. Такава програма няма да се случи за година или две, но ако си поставим времеви хоризонт за премахване или намаляване на енергийните помощи за около 27 000 домакинства годишно в замяна на прилагане на мерки за енергийна ефективност и възобновяема енергия в домовете им.

Така в края на 10 годишния период ще имаме реално решаване на проблема с най-тежките случаи на енергийна бедност у нас.

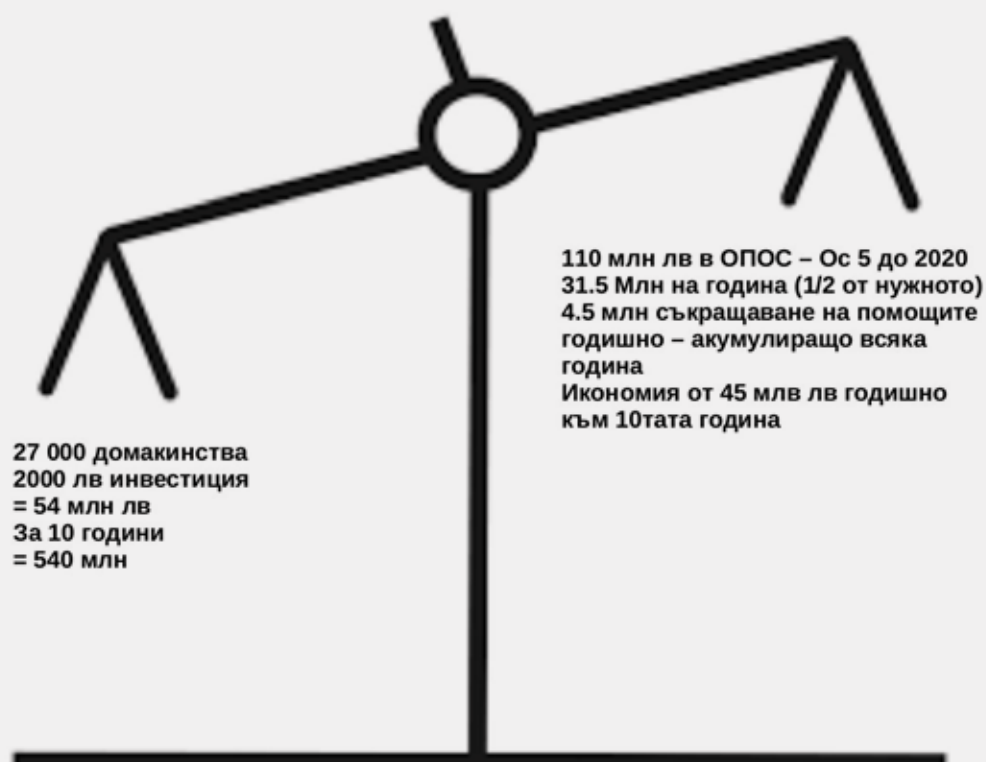
Ето съвсем схематично как виждаме изпълнението на една такава схема:

Ако имаме програма, която цели въвеждане на енергийно ефективно отопление за 27 000 домакинства годишно, а необходимата инвестиция на жилище е в порядъка на 2000 лева, това означава инвестиции от максимум 54 млн. лв. годишно (без да включваме средствата за управление на такава програма); Към момента има 60 млн. евро в Ос 5 на ОП Околна среда, достъпни до 2020 г. Средствата са предвидени за инвестиране в намалени емисии от обществен транспорт и в намаление на емисиите от битовото отопление. В никакъв случай тези средства не трябва да се инвестират в скъпоструващи филтри за комините на домакинствата, които в момента се спрягат като решение.

Много по-изгодно и ефективно е инвестиране в енергийно ефективно отопление. Ако към схема за подмяна на системите за битово отопление се насочат 55 млн. евро от разполагаемите средства, ще осигурим 16 млн. евро или 32 млн. лева на година. Това са половината от нужните инвестиционни средства. Като след 2020 г. може да се разчита отново на средства по линия на бюджета на ЕС; Ако 27 000 хиляди домакинства бъдат освободени от зависимостта си към замърсяващо и неефективно отопление, дори да не им бъдат изцяло спрени помощите, а само съкратени наполовина (новите системи за отопление могат да са до 3 пъти по-ефективни), ще имаме акумулираща икономия от субсидии по 4.5 млн. лева годишно.

Това са 45 млн. лева икономии към 10-тата година или почти целия необходим инвестиционен ресурс.

Остава да се помисли за финансирането на управлението на схемата, което би трябвало да влезе в порядъка до 12% от стойността на схемата максимум.

ЕНЕРГИЙНА БЕДНОСТ И УЯЗВИМИ ПОТРЕБИТЕЛИ В ЕНЕРГИЙНИЯ СЕКТОР В ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ НА ЕС: АНАЛИЗ НА ПОЛИТИКИТЕ И МЕРКИТЕ

Представените данни са част от доклад на INSIGHT_E, изготвен по поръчка на Европейската комисия през април, 2015 г. и наличен на следния Интернет адрес:

http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/INSIGHT_E_Energy%20Poverty_Appendices.pdf

ОБООБЩЕНИ ДАННИ ЗА МЕРКИТЕ ПО ДЪРЖАВИ-ЧЛЕНКИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ:

N	Държава членка	Брой на оценените мерки, насочени към уязвимите потребители / енергийната бедност	Ефективност на мерките и предизвикателства
1.	Австрия	2 / 8 (20%)	Дефинирането на енергийната бедност е формулирано посредством открит диалог между различни заинтересовани страни от правителството през доставчиците на енергийни услуги, изследователите до гражданското общество. От 01.01.2015 г. е въведено задължение за доставчиците на енергия да предоставят съвети на клиентите по отношение на енергийната бедност. Въведени са различни краткосрочни мерки, с цел осигуряване на финансова помощ на домакинствата с ниски доходи.
2.	Белгия	11 / 43 (26%)	Общото ниво на защита е високо, но не води до напълно задоволителни резултати. Предплатените електромери са насочени към осигуряването на защита срещу прекъсване на електрозахранването, но те не предоставят структурно решение на проблема. Мерките за енергийна ефективност са многобройни, но не са в достатъчна степен ориентирани към домакинствата с ниски доходи.
3.	България	1 / 3 (33%)	Въпросите, свързани с енергийната бедност, са част от по-обща социална политика. Липсват решения в дългосрочна перспектива.
4.	Хърватия	4 / 7 (57%)	Проблемите в действащата система за защита на уязвими потребители са липсата на дефиниция за „уязвими потребители“, липсата на координация между местните и централни власти в осигуряването на подкрепа за уязвимите потребители, незадоволителното ориентиране на социалните мерки по отношение на целевите групи, липсата на статистически данни за уязвимите потребители, които биха минимизирали възможностите за злоупотреби в системата, липсата на обмен на информация между Министерството на финансите (информация за доходите) и Министерството на социалната политика, администриращо помощта за уязвимите потребители, липсата на модел за определяне на подходящия размер на подкрепата, която всяко домакинство следва да получи.
5.	Кипър	4 / 5 (80%)	Проектът ELIH-MED (2014 г.) установява наличието на няколко пречки за прилагането на мерки за енергийна ефективност сред домакинствата с ниски доходи, като пречки от финансово, управленско и техническо естество, както и такива, свързани с поведението на обитателите.
6.	Чехия	1 / 1 (100%)	Няма информация.
7.	Дания	2 / 24 (8%)	Темата за енергийната бедност отсъства в обществената и политическия дебат в Дания, както и почти отсъства в научната литература. Съществуващите мерки са фокусирани върху защита на потребителите чрез доставки от доставчици от последна инстанция. Доброто партньорство между Регулатора и доставчиците е гарант за усилията за ограничаване на цените (въпреки грастичен скок в данъците). Мерките за енергийна ефективност не са насочени към уязвими потребители. Енергийната бедност не е изведена като отделна категория, а за бедността, като цяло, се търсят решения чрез системата за социално осигуряване.
8.	Естония	Няма информация	Няма информация.

N	Държава членка	Брой на оценените мерки, насочени към уязвимите потребители / енергийната бедност	Ефективност на мерките и предизвикателства
9.	Финландия	4 / 4 (100%)	Системата за защита на уязвимите потребители се счита за задоволителна, като съществува и възможност за подобряване. Наскоро Министерството, в чийто ресор попада законодателството в областта на енергийния пазар, оповести в Парламента, че се обмислят изменения в закона за електроенергийните пазари, съгласно които доставчиците на електроенергия са длъжни да предлагат на всички свои клиенти алтернативни начини за заплащане на сметките за електроенергия. Съгласно тези изменения, клиентите следва да могат да заплашат или на анюитетни вноски (равни суми на месечна или тримесечна база), или по някакъв друг начин. Доставчиците следва да информират своите настоящи и нови клиенти за предимствата / недостатъците на различните методи на плащане.
10.	Франция	18 / 39 (46%)	Франция разполага с доста изчерпателен набор от мерки за борба с енергийната бедност. Но тези мерки не успяват да обхванат именно хората, които имат най-голяма нужда от тях, като хората с най-ниски доходи. Към енергийната ефективност се подхожда по-скоро през призмата на ресурсите на домакинствата, а не на жилищата. Липсата на данни за жилищния фонд се явява обща пречка за изработването на ефективен набор от превантивни мерки.
11.	Германия	11 / 12 (91%)	Като цяло, подходът на Германия за облекчаване на енергийната бедност и за изграждане на стратегии за превенция посредством социалните политики, се отчита като съществен. Въпреки това, този подход е критикуван, тъй като отпуснатите средства, предвидени за разходи за електричество и затопляне на вода, са недостатъчни за покриване на основните нужди. Липсата на официална дефиниция за енергийна бедност е критикувана като липсващата отправна точка, необходима за предприемането на реални действия чрез оценка на въздействието, както и предприемане на действия срещу нарастващия проблем.
12.	Гърция	6 / 7 (80%)	От периода на икономическата криза, темата за енергийната бедност излиза на преден план, особено по отношение на достъпа до модерни енергийни услуги, най-вече електроенергия, създавайки условия за защита на уязвимите потребители.
13.	Унгария	5 / 5 (100%)	Унгария полага усилия не само за прилагането на законодателство, свързано със защитата на уязвимите потребители, а и по отношение на прилагането на мерки за енергийна ефективност, с цел намаляване на разходите на домакинствата за енергия.
14.	Ирландия	2 / 15 (15%)	Както се отбелязва в Ирландската стратегия, съществуващите мерки и схеми предполагат, че голяма част от това, което се изисква, вече е направено. Промените, които също трябва да се осъществят, са такива, които биха подобрили таргетирането и доставките. Това ще окаже съществено въздействие върху ефекта от ресурсите, насочени в тази сфера.
15.	Италия	3 / 10 (30%)	Необходимо е да бъдат подобрени критериите за допустимост. Внимание изисква географското покритие за потребителите на газ. Задължителното инсталиране на т.нар. интелигентни измервателни уреди би позволило регулиране на минимално ниво на потребление, определено на базата на вида и размера на жилищата.
16.	Латвия	Няма информация	Няма информация.
17.	Литва	2 / 3 (67%)	Няма информация.
18.	Люксембург	0 / 16 (0%)	Мерките за защита на потребителите, които са развити на високо ниво, са основният политически инструмент, използван за борба с енергийната бедност. Има разработени мерки за енергийна ефективност, но те не са насочени към уязвимите потребители, които са включени само в обхвата на общата социална подкрепа.
19.	Малта	3 / 3 (100%)	Няма информация.
20.	Холандия	2 / 9 (25%)	Добър пример за пестене на енергия е въвеждането на мерки за енергийна ефективност в социалния / частния сектор на отдаване под наем.
21.	Полша	Няма информация	Няма информация.

N	Държава членка	Брой на оценените мерки, насочени към уязвимите потребители / енергийната бедност	Ефективност на мерките и предизвикателства
22.	Португалия	1 / 4 (25%)	Електроенергията от възобновяеми източници се очаква да се повиши в сравнение с настоящите 53%; енергийната ефективност от страна на търсенето ще продължи да се развива, като целите се считат за такива от високо ниво, тъй като сградите са само един от аспектите на потреблението на енергия. Въпросите на енергийната бедност трябва да се включат в политическата рамка.
23.	Румъния	1 / 4 (33%)	Въпреки, че не е официално признато, всички хора имат право на достъп до услуги, независимо от техния доход. Политиката се измества от субсидирането на потреблението към въвеждане на стимули за енергийна ефективност. Въпреки това съществува липса на финансиране за подпомагане обновяването на сградите, както и слабо търсене на варианти за сгради с ниско потребление на енергия, което води до по-високи цени, зависещи от широкоразпространената липса на осветоменост по въпросите на енергийната ефективност.
24.	Словакия	4 / 4 (100%)	В процес на разработване са политики и мерки за защита на уязвимите потребители.
25.	Словения	6 / 8 (75%)	Съществува добре изградена система за защита на уязвимите потребители, която включва сътрудничеството на всички заинтересовани страни. Единственият критерий за придобиване на статут на уязвим потребител е получаването на помощи от системата за социално подпомагане, но това не е достатъчно. Така например, има много домакинства, които не получават финансови помощи от системата за социално подпомагане, тъй като не отговарят на всички критерии за такава помощ, но те не могат да си позволят да заплащат сметките си за електроенергия / природен газ. В тези случаи, те не могат да придобият правата, които се предоставят на уязвимите потребители.
26.	Испания	4 / 12 (33%)	Признава се необходимостта от дългосрочна програма за справяне с недостига на горива, както и това, че настоящите социални бонуси имат характера на временни мерки. Настоящите мерки са насочени към енергийната ефективност в сградите и подпомагането на уязвимите потребители, въпреки че те не са пряка целева група при мерките, касаещи недостига на горива. Необходимо е сериозно подобрение по отношение идентифицирането на допустимите за подпомагане домакинства. Не е обърнато специално внимание на наемателите, въпреки че около 10 милиона домакинства попадат именно в категорията на наемателите.
27.	Швеция	4 / 21 (19%)	Енергийната бедност се счита за несъществуващ проблем. Разходите за енергия на най-нуждаещите се домакинства се покриват от мерки за социална подкрепа, реализирани като общински социални услуги, както и от подкрепата за жилища, предоставяна от централното управление. Потребителите са защитени чрез мерки за прозрачност, както и чрез споразумения с доставчиците на комунални услуги за налагане на горна граница на приходите и защита от прекъсване на електрозахранването.
28.	Великобритания	12 / 20 (60%)	Ясни всеобхватни стратегии – DECC / Ofgem; реални цели; От решаващо значение е предоставянето на право да се прилагат инициативи за енергийна ефективност, напр. зелени сделки / задължения за енергийните компании; Включване на подходи за разбиране на разпределението на въздействието от политиката във Великобритания; Свързани цели на политиката – изменение на климата и недостиг на горива; Дефиниция – но загуба на яснота / опростеност.

Контакти:

Екологично сдружение За Земята
www.zazemiata.org
<https://www.facebook.com/ZaZemyata/>
Twitter @zazemiata
info@zazemiata.org
тел./факс: ++359 2 9431 123
мобилен тел.: 0896 62 88 08

За Земята
Приатели на Земята България